

زیر آسمان فیروزمای

موسیقی در نیشابور

در گشاکش تأیید و تکذیب

● سیمین سلیمانی: موسیقی در نیشابور در گشاکش تأیید و تکذیب است. حکم قطعی مبنی بر اجرانشدن موسیقی صادر نشده اما نحوه اجرای آن هنوز مشخص نیست. از یک سو کنسرت کیهان کلهر و شهرام ناظری لغو می‌شود و از سوی دیگر چند روز پس از آن یک برنامه موسیقی در مراسم بزرگداشت خیام روی صحنه می‌رود. میهمانان ویژه‌ای که در این روز به نیشابور آمدند از محمود فرشچیان و ربین حیدری گرفته تا یدالله کابلی‌خوانساری نیز از نکات درخور توجه بود؛ همچنین اجرای موسیقی در میان جمعیت نیشابوریان و میهمانان در باغ آرامگاه خیام، خبری بود که بسیار به آن توجه شد، پس از انتشار خبرهای لغو کنسرت کیهان کلهر و شهرام ناظری، برگزاری این اجرا در روز بزرگداشت خیام درخور توجه بود.سال گذشته دقیقاً در روز ملی خیام بود که گزارشی با عنوان «طلسم برگزار کنسرت در نیشابور امید می‌رفت دیگر شاهد چنین اتفاقاتی نباشیم، البته پس از آن نیز مجدداً شوالیه آواز ایران در همایش «اوج انسان» نیمه اول اردیبهشت سال جاری در آرامگاه عطار اجرای برنامه داشت، همان روز شهرام ناظری از برگزاری کنسرتش در اوایل خرداد و در شهرستان نیشابور خبر داد. اما به‌تازگی لغو کنسرت کیهان کلهر در نیشابور خبری که در رسانه‌ها تیتز شد، بازخوردهای بسیاری داشت و گویا سلیه‌ای نیز بر اجرای کنسرت شهرام ناظری افکند و خبر لغو کنسرت او هم پس از کیهان کلهر در رسانه‌ها پیچید. محسن سمیع، سرپرست اداره موسیقی استان خراسان‌رضوی، پیش از این درباره لغو یا صدور مجوز کنسرت‌ها گفته بود: «در زیرمجموعه استانداری و فرمانداری مشکلی نیست و اگر اتفاقی می‌افتد علتش ورود مراجع دیگر است.» با وجود انتشار خبر لغو کنسرت موسیقی شهرام ناظری توسط رسانه‌ها و واکنش‌های مختلف در این زمینه، برخی مسئولان استان ابراز امیدواری کرده بودند پیگیری‌های خود را برای اجرای این برنامه ادامه دهند.

حمید پور آذری، کارگردان

بخواهد می‌تواند

بی‌شک اولویت کنونی خانه تئاتر، تغییر تفکر حاکم است. بیش از آنکه تغییر مدیریت این خانه اهمیت داشته باشد، تغییر تفکر حاکم بر این خانه اهمیت دارد. در مدیریت خانه تئاتر، باید از شیوه سنتی عبور کرد که به نظرم مدیرعامل جدید -اصغر همت- آن‌قدر توانا هست که چنین تغییر و تحولی را ایجاد کند. چون وقتی او در دانشگاه سوره مدیر شد، تغییرات اساسی و بنیادینی به‌وجود آورد و سطح علمی و اعتباری آنجا را ارتقا داد. با روحیه‌ای که از او سراغ دارم، اگر عزم کند، توانمندی برای ایجاد تغییر در او هست. توجه به طرح «کارگروه بهسازی» که ۱۰ ماه قبل در هیات‌مدیره خانه تئاتر تدوین شد و امیر اسمی و دیگر دوستان برای شکل‌گیری آن طرح شبانه‌روز تلاش کردند، می‌تواند سرآغاز این تحول باشد.

عسل عباسیان: سرانجام پس از ۱۵ سال مدیریت بیای ابرج راد بر خانه تئاتر، دوشنبه گذشته با رای هیات‌مدیره جدید این خانه، **اصغر همت بر صندلی مدیرعاملی** تکیه زد. با توجه به انتقاداتی که در دوره مدیریت راد از سوی «کارگروه بهسازی» متشکل از امیر اسمی، علیرضا نادری و ... و همچنین دیگر اهالی تئاتر نظیر علی‌اصغر دشتی و حمید پور آذری نسبت به شیوه به‌روزنشده مدیریت این خانه وجود داشت، با اصغر همت درباره برنامه‌ها، چشم‌اندازها و دیدگاهش نسبت به مدیریت پیشین، گفت‌وگویی کوتاه داشتیم و تحلیل برنامه‌های مدیریتی او را به مجالی دیگر موکول کردیم.

● با عنوان مدیرعامل جدید خانه تئاتر، برنامه‌های دوران ۱۵ساله مدیریت پیشین این خانه -ابرج راد- را چطور ارزیابی می‌کنید؟
طبیعتاً من مدافع آقای راد هستم. اما خیلی نکات را هم در نظر می‌گیرم؛ از جمله اینکه امکاناتی در این سال‌ها در اختیار خانه تئاتر گذاشته نشده. خانه تئاتر در این سال‌ها با مسائل عدیدهای روبه‌رو بود که ۹۰ درصد آن به امکاناتی برمی‌گردد که از این خانه دریغ شد. فراموش نکنیم هرکسی خصوصیات اخلاقی خاصی دارد که می‌تواند مدیریتش را تحت‌الشعاع قرار دهد؛ مثلاً اینکه ابرج راد اهل ریسک نیست و دوست دارد همه مسائل مسالمت‌آمیز حل شود. خصوصیت فردی اوست که مدیریتش را تحت‌الشعاع قرار داده بود. به بیان تئاتری و اشاره به «قاعده و استثنا» پرشت، آقای راد استثناست و در استثنا حرکت می‌کند درحالی‌که لازمه کار مدیریتی، در قاعده‌بودن است و نه در استثنابودن؛ اما باید پی‌نبریم هرکسی طبیعت خاص خودش را دارد. فراموش نکنیم در خیلی از موارد هم طبیعت خاص آقای راد، مسائل مدیریتی

خانه تئاتر را پیش برد و به آن کمک کرد. مطمئن باشید اگر در این ۱۵ سال آقای راد مدیر خانه تئاتر نبود، این خانه به اینجا نمی‌رسید اما اگر آن ۲۰، ۱۰ درصد نقدی را که به مدیریت آقای راد وارد است و به طبیعت و خصوصیات ذاتی ایشان برمی‌گردد نادیده بگیریم، در مجموع مدیریت ایشان، قابل‌قبول بوده است. ابرج راد همواره سعی می‌کند با آرامش یک‌سری مسائل را حل کند و شاید اگر در مواردی، این خصوصیت را نداشت، به‌خصوص در برخورد با مسئولان، به نفع خانه تئاتر بود.

● با این اوصاف برنامه هیات‌مدیره جدید خانه تئاتر که شما را به مدیرعاملی برگزیده چیست؟
هیات مدیره جدید نمی‌خواهد کار کارستانی بکند اما حرف اساسی این است که خانه تئاتر، در این سال‌ها دنبال حق‌خواهی بود و حالا هیات‌مدیره عزم را جزم کرده که خواسته‌های برحقش را بگیرد. نه‌فقط خواسته‌های خواسته‌های این‌همه جوان و پیر نجیب تئاتری را که در این سال‌های دراز بی‌مه‌ری زیادی در حق‌خواهی کرد یا نه؟

● نهایتاً شما موافق عملکرد ابرج راد بودید؟

افشین هاشمی، بازیگر و کارگردان

به مدیریت «همت» خوش‌بینم

اصغر همت ویژگی‌های مهمی دارد که این ویژگی‌ها برای مدیریت یک مرکز تئاتری مهم هستند. او در دوران مدیریتش در دانشگاه سوره توانست بهترین استادان را جذب کند و دوره مدیریت او، یکی از بهترین دوره‌های مدیریت این دانشگاه بوده که خروجی موافقی داشته است. باتوجه به اینکه او تقریباً همه تئاترها را می‌بیند و همه اهالی تئاتر را می‌شناسد، من به مدیرعاملی او در خانه تئاتر خوش‌بینم. چون اشراف بر نمایش‌هایی که روی صحنه می‌روند، برای کسی که می‌خواهد مدیریت یک مرکز تئاتری را برعهده گیرد، ویژگی مهمی به شمار می‌رود. مطمئناً مدیرعاملی او در خانه تئاتر، می‌تواند این مرکز تئاتری را پیش برده و امیدوارم عملکرد او، وضعیت را بهبود بخشد.

گفت‌وگو با اصغر همت، مدیرعامل جدید خانه تئاتر

حکمفرمایی چندصدایی

گفتم‌که موافق شخص ایشان ب‌ودم و منتقد می‌شان، در مواردی که نرم برخورد کردند.

● پس امروز جامعه تئاتر ایران، باید منتظر تغییر شیوه مدیریت خانه تئاتر باشد؟

حتماً؛ اثر هیچ دو انگشتی مثل هم نیست! هیچ نقشی در جهان نیست که توسط دو بازیگر شبیه هم بازی شود! پس مسلماً دو مدیر، شیوه مدیریتشان شبیه هم نیست و این، یک موضوع بدیهی است. راهی که آقای راد تا امروز در خانه تئاتر رفته، از نظر مایه که شاهد بودیم و دیدیم همه تلاشش را کرده، درست بوده ولی آنچه جواب نداده طبیعت او بوده و از آنجا که طبیعت من با آقای راد متفاوت است، پس ادامه مسیر خانه تئاتر نیز متفاوت خواهد بود. من البته همواره نشان داده‌ام که طوری عمل می‌کنم که کمتر مورد مهر مسئولان واقع می‌شوم.

● چقدر به منتقدان شیوه پیشین مدیریت خانه تئاتر موسوم به «کارگروه بهسازی» پاسخ‌گو هستید؟
مسلماً پاسخ‌گو هستم؛ چون خودم هم انتقاداتی داشتم. من که شش سال در هیات مدیره خانه تئاتر نبودم، هیچ فکر کردید چرا نبودم؟ حتی در دوره‌هایی اسم من برای رای‌گیری روی تابلو هم رفت اما خودم نتوانستم باشم. چرا؟ چون وفاقی که انتظارش را داشتم بین اهالی تئاتر ندیدم. اولین تلاشم ایجاد همدلی بین اهالی تئاتر است. من نه مخالف کسی هستم، نه خوشبختانه کسی مخالف من است. پس پاسخ‌گوی منتقدان هستم و از آنها توقع دارم بیایند و ببینند در دوره مدیریت من، برای بهبود اوضاع چه می‌توان کرد. حتماً از منتقدان استقبال می‌کنم با توجه به اینکه با همه‌شان

یکصد معمار، یکصد انتخاب؛

گزارش به نسل بی‌سن فردا

نشست یکصد معمار، یکصد انتخاب از این زاویه اهمیت دارد که در برابر برخی از نظریه‌پردازهای بی‌حاصل آکادمیک و دانشگاهی درباره هویت ایرانی در معماری معاصر، سعی می‌کند زاویه نگاه را از سوی نظریه و مبانی نظری، به سوی دیگر یعنی آثار ساخته‌شده ببرد. معماران، آثاری را برمی‌گزینند و معرفی می‌کنند و تلاش می‌کنند براساس مبانی فکری خود توضیح دهند اثر منبششان، چرا ممتاز است و با چه منطقی آن را برگزیده‌اند؛ و اگر بتوان توضیح داد، بگویند که چرا این اثر را «ایرانی» می‌دانند. پیش‌تر نوشتم در میان اهداف برنامه عبارتی هست که به نظر باید روی آن مکتب کرد؛ «تبیین اصول معماری معاصر ایرانی از طریق ارائه مصادیق توسط معماران صاحب‌نظر ایرانی». با کمی تسامح می‌توان گفت این «ی» همان است که در «ادبیات ایرانی معاصر» آمده بود؛ اگر تعبیر رضا براهنی را بار دیگر مرور کنیم که «آ» یا «ی» را من به آخر «ایران» اضافه می‌کنم تا ما آن سه کلمه را در سایه آن بهتر ببینیم». به عبارت دیگر، این یکصد انتخاب از یکصد معمار، قرار است به این شکل توضیح داده شوند که چرا به معماری ایرانی معاصر تعلق دارند. یعنی این آثار معماری، که در ۶۰ سال اخیر ساخته شده‌اند، دارای کدام ویژگی‌های شکلی، فضایی و کالبدی بوده‌اند که «ایرانی» دانسته شده‌اند؟ و اگر این برداشت ساده‌انگارانه را کنار بگذاریم که می‌گوید هر اثری که در ایران ساخته شده، لاجرم ایرانی است؛ بی‌تردید این پرسش، پرسش مهمی است. حتی اگر باورمان این باشد که آثار معماری ایرانی معاصر، بیش از اینکه به گذشته تاریخی ایران شبیه باشند، به معماری دنیای امروز شبیه هستند.

معماری با محمود دولت‌آبادی

«از جوانی فکر می‌کرده‌ام که معماری، می‌بایستی هنر پایه باشد، برای اینکه فکر می‌کردم انسان از نیازهایش هنر را پدید می‌آورد. معماری هنری است که به انسان پناه می‌دهد و هنری است که انسان را در خودش دچار می‌کند». هفتمین نشست یکصد معمار، یکصد انتخاب، با حضور محمود دولت‌آبادی طعم و رنگی دیگر گرفته بود؛ میهمانی از جهان رنگین ادبیات، آمد و از معماری گفت و بریده‌ای از زمان کلیدر را خواند، که روایتی از ساخته‌شدن رباط بود. من در نشست هفتم، در مقام یکی از سخنرانان مدعو، خلافتی بهروز مرباغی، مدیر طرح یکصد معمار، یکصد انتخاب، در دعوت از محمود دولت‌آبادی را ستودم؛ چنان‌که در این نوشته، جامعه معماری امروز ما، نیاز آشکاری دارد تا مرزهای فهم فرهنگی و سرزمینی‌اش را کمی جلوتر براند.

یادداشت روز

تحمیه‌ای بر اظهارنظرافخمی درباره «کن»

کدام دگرپاش؟ کدام جشنواره؟

فرانک آرتا

● حالا دیگر کم‌کم باور می‌کنم که برنامه تلویزیونی «هفت» با حضور بهروز افخمی و مسعود فراستی نه‌تنها حامی سینما نیست، که کلاً درصدد است «تخت گاز» فرمول سینمایی «نیست در جهان» را خلق یا کشف کند که معادل آن در عالم محسوسات، حکایت «پیداکنید برتقال‌فروش را» است. آن‌قدر اظهارنظرها درباره فیلم‌های ایرانی و خارجی در این برنامه عجیب و غریب است که آدم فکر می‌کند برنامه موردنظر بیشتر فانتزی یا علمی و تخیلی است تا رتال. مثلاً یکی از اظهارات بهروز افخمی درباره فیلم «گلادیاتور» با بازی راسل کرو بود که همچنان بعد از ماه‌ها در گوش بنده طنین‌انداز است: «این فیلم در باب ولایت است». هنوز هم با جمعیت انواع استدلالات و به‌کارگیری عقل و احساس خود، متوجه نشدم «منظور» آن جناب از چنین خطابه‌ای چیست؟ یا اینکه حیدر ذبیحی (پرویز پرستویی) فیلم «بایدگارد» چقدر عبوس و غمگین است و به همین دلیل پرستویی بد بازی کرده! البته نیک می‌دانم که آقای کارگردان در تلاش است که برنامه‌ای مطرح و از نوع «تخت گاز» یکی از شبکه‌های خارجی بسازد، اما گسترده این طنزای به کجاها کشیده می‌شود؛ واه! اعلم.

به هر حالت ارجاعی‌ای از این دست زیادند که مجال آن در این مقال نیست. اما نمی‌دانستم که گلوله تحلیل‌های این چنینی و اعترافات ذهن خطرناک و عقیده‌پرآکنی‌ها تا جایی پیش برود که به شخص شخیص خودشان هم اصابت می‌کند و به مرز به خودنی و انهدام می‌رسد! این داستان تکراری از اینجایا پررنگ‌تر شد که بهروز افخمی در گفت‌وگویی با یکی از روزنامه‌های صبح تهران، جشنواره کن ۲۰۱۶ را جشنواره «دگرپاش‌ها» عنوان کرده و در این زمینه بیان کرد: «شما می‌توانید مطمئن باشید اگر قبلی درباره همچنین بازی بسازید، بالاخره در یکی از این جشنواره‌های اروپایی جایزه می‌گیرد. چراکه پروتکل‌های جشنواره‌ای درباره این موضوع تصریح دارند». افخمی در بخش دیگری توضیح داد: «جشنواره کن تا چهار سال پیش در بازار فیلم بخش خیلی مهم پورتوگرافی و فروش فیلم‌های پورنو داشت. اتفاقاً برای اینکه شوخی با توهین یا آذیت کنند، این غرفه را چسبیده به غرفه ایرانی‌ها دایر می‌کردند. همگان خوب می‌دانیم که دست‌کم سینمای ایران در این دوره جشنواره حضور پررنگی دارد؛ کتابون شهابی در هیات داوران بخش اصلی، فیلم «فروشنده» اصغر فرهادی در بخش اصلی و «اورونکی» بهنام بهزادی در بخش نوعی نگاه ...

ایس اظهارات متناقض‌نما جایی بزرگ‌نمایی می‌شود که بهروز افخمی در سال ۲۰۰۴ با فیلم «گاوچونی» در جشنواره کن حضور داشته. حالا بگذریم که زدن زیرآب افرادی همچون فرهادی و دیگرانی که نامشان برده شد، هیچ هزینه‌ای دست‌کم برای افخمی ندارد. ولی فقط یک سؤال کوچک در ذهنم باقی می‌ماند که نظر آقای افخمی درباره حضور موفق فیلم «فهرست مقدس» در جشنواره کن ۲۰۱۶ چیست؟ اخیراً روابط عمومی «سازمان هنری رسانه‌ای اوج» طی ارسال خبری به رسانه‌ها اعلام کرد: «شرکت آیات مدیا اعلام کرد فیلم انیمیشن «فهرست مقدس» با نام بازگشت (The Return) به نمایندگی ایران در روز انیمیشن (Animation Day) جشنواره کن حضور یافت. روز انیمیشن رویدادی است که به معرفی فیلم‌های انیمیشن برتر دنیا در جشنواره کن می‌پردازد. بر اساس قوانین کن تنها فیلم‌هایی در این رویداد مشارکت داده می‌شوند که به بخش مسابقه جشنواره کن راه یافته باشند، اما در مورد دو فیلم «فهرست مقدس» و «لال» اسمال این جشنواره استثناً قائل شده و با تکیه بر کیفیت بالای ساخت این دو اثر، آنها را به روز انیمیشن دعوت کرده است. روز انیمیشن، چهارشنبه ۲۹ اردیبهشت (هجدهم می) در حالی برگزار شد که اگران «فهرست مقدس» در بازار فیلم در روز گذشته تحسین بینندگان آن را برانگیخت. بنابراین با توجه به تحلیل آقای افخمی علاقه‌مندم بدانم ایشان حضور فیلم «فهرست مقدس» در کن را چگونه ارزیابی می‌کنند؟ و اساساً اگر چه زورشان به امثال آقای فرهادی می‌رسد، آیا توان اتهام‌زنی به سازمانی همچون «اوج» را دارد؟!

تماشاخانه

اجرای تئاتر کاغذی در خانه کتاب «دف»

● شرق؛ خانه کتاب نشر دف، امروز پنجشنبه سی‌ام اردیبهشت میزبان اجرای دو نمایش تجربی و تک نفره با معرفی مکتب یا سبک تئاتر کاغذی به علاقه‌مندان است. مانیفست تئاترهای کاغذی بر این پایه استوار است که «هرجا بازیگر و تماشاگری وجود دارد، لاجرم نمایشی هم هست؛ آرش بدبطالعی، تحصیل‌کرده رشته تئاتر و گرافیک، دومین اجرای اوست که با موسیقی زنده ابوالفضل شکیار در خانه کتاب نشر دف، واقع در پل سیدخندان از ساعت ۱۸ تا ۱۹ برگزار می‌شود و تماشای این نمایش برای همگان رایگان است.